

Wij kijken altijd verder
Omdat het om mensen gaat

Een gelukkig nieuwjaar! (maar wel langer doorwerken...)

Uiteraard opent deze eerste editie van Pensioen ProjectOR in het nieuwe jaar met “de beste wensen”. Dat 2017 je maar veel goeds mag brengen, zoals privé als zakelijk. Maar wat dat laatste betreft ...we moeten wel langer doorwerken!

Verhoging AOW-leeftijd

Per 01-01-2017 is de AOW-leeftijd gestegen van 65 jaar en 6 maanden naar 65 jaar en 9 maanden. Enkele aandachtspunten voor de OR zijn:

- Wat is de ingangsdatum van het pensioen dat is opgebouwd voor 2014? In veel gevallen staat die datum nog gewoon op het 65^e jaar.
Tip voor de OR: vraag na hoe geregeld is dat de ingang van dat pensioen evt. kan worden uitgesteld naar de AOW-leeftijd om samenloop van salaris en pensioen te voorkomen.
- Wanneer eindigt de arbeidsovereenkomst: op de AOW-leeftijd of later op de (hogere) pensioenleeftijd? (zie ook hierna) Eindigt de arbeidsovereenkomst eerder, dan heeft dat pensioengevolgen omdat niet alle pensioenjaren worden “volgemaakt”.
Tip voor de OR: vraag na hoe dat nu geregeld is.

Verhoging pensioenrichtleeftijd van 67 naar 68 jaar

Per 01-01-2018 gaat de pensioenrichtleeftijd van 67 naar 68 jaar. Dat heeft een forse impact op de hoogte van de pensioenpremie en de pensioenaanspraken. De pensioenpremie daalt. En de waarde van je pensioen ook. Het pensioen gaat immers later in. De pensioenpremie daalt met grofweg zo'n 6 %. De waarde van je pensioen ook. De verhoging van de pensioenleeftijd staat vast, details in fiscale wetgeving zullen in de loop van 2017 bekend worden. Wordt het pensioen uitgevoerd door een verzekeraar, premie pensioeninstelling, algemeen pensioenfonds of ondernemingspensioenfonds? Dan zullen in de meeste gevallen OR en werkgever afspraken moeten maken over de verhoging van de pensioenleeftijd en de daarmee samenhangende versobering.

Tips voor de OR:

- De hoofdregel is dat verhoging van de pensioenleeftijd wordt gecompenseerd, tenzij er bijzondere omstandigheden zijn. Vraag werkgever naar diens standpunt en de omstandigheden;
- Wil je als OR beslagen ten ijs komen in het pensioenoverleg met de werkgever. Volg dan de workshop [OR & Pensioen](#).

Redactie

mr. C.M.C.P. (Corry) van Herpen CPL
J. (Jaap) Harmsen CPC
info@pensioenperspectief.nl

De Horsterkamp 12
7251 AZ Vorden
Tel: (0575) 55 30 50

Barbara Strozziilaan 101
1083 HN Amsterdam
(020) 240 22 93

Belastingdienst gaat het nu al leuker maken!

De pensioenwetgeving wordt in de loop van 2017 verruimd. En de belastingdienst past die nieuwe regels nu al toe. Leuker kunnen we het niet maken...

Goede pensioenstart in 2017 : belastingdienst anticipeert nu al op verruiming pensioenwetgeving!

Het jaar 2017 start wat betreft pensioen met een aantal belangrijke wetswijzigingen die bijdragen aan meer flexibiliteit. Die wetswijzigingen vloeien voort uit Prinsjesdag en worden in de loop van dit jaar met terugwerkende kracht ingevoerd. Maar de belastingdienst heeft bekend gemaakt dat die verruiming nu al mag worden toegepast: leuker kunnen ze het inderdaad niet maken! Hierna vatten we die verruiming in de pensioenwetgeving nog even samen.

Ingang ouderdomspensioen op de eerste dag van de maand.

In pensioenwetgeving was geregeld dat het pensioen ingaat op de dag dat de pensioengerechtigde leeftijd bereikt (in 2016 67 jaar). Kortom, op de verjaardag en niet op de eerste dag van de maand. In bijna alle pensioenregelingen is dat laatste wel zo afgesproken.

Volgens de wet moet in dat geval de pensioenopbouw verlaagd worden. Dat hoeft niet meer, gedoogbeleid is/wordt vervangen door wetgeving. Voortaan mag het pensioen ingaan op de eerste dag van de maand zonder dat de pensioenopbouw verlaagd moet worden.

Ingang partnerpensioen

Een vergelijkbaar probleem is de ingangsdatum van het partnerpensioen bij overlijden van de deelnemer. Formeel moet dat partnerpensioen ingaan "direct na het overlijden". Terwijl ook hier vaak de praktijk is dat het partnerpensioen ingaat op de eerste dag van de maand van overlijden. Ook dit knelpunt is/wordt per 01-01-2017 geschrapt.

Pensioen meer dan 100%?

Wetgeving bepaalt dat het pensioen op pensioendatum nooit meer mag bedragen dan 100 % van het laatste loon. Die norm is/wordt losgelaten. Dat betekent met name voor beschikbare premieregelingen een versoepeling. Kan er op de pensioendatum een pensioen worden aangekocht dat hoger uitvalt dan het laatste loon? Dan "mag" dat en blijft vanaf 01-01-2017 een "extra" belastingheffing achterwege.

NB: Duidelijk is dat deze verruiming geldt voor beschikbare premieregelingen die zijn gebaseerd op een rekenrente van 4,00 %. Nog niet duidelijk is of die ook geldt voor gevallen waarin een rekenrente van 3,00 % wordt gehanteerd. Zodra dat duidelijk is zullen wij je informeren.

Doorwerken?

De eis dat de ingangsdatum van een pensioen alleen mag worden uitgesteld als wordt doorgewerkt is/wordt per 01-01-2017 geschrapt. Dat uitstel komt vaak voor. Bijvoorbeeld omdat het tot 2014 opgebouwde pensioen ingaat op het 65e jaar en de AOW (pas) op 65 jaar en 9 maanden (2017).

Advanced Retirement Management voor de OR

We moeten steeds langer doorwerken. Maar langer doorwerken (vanaf 2018 tot het 68^e jaar!) is niet voor iedereen mogelijk. Steeds vaker hebben werknemers de wens om eerder te stoppen. Met andere woorden: Advanced Retirement Management. Flexibiliteit in de pensioenregelingen is daarbij een belangrijk hulpmiddel.

Behoeftte aan flexibele uitstroom neemt toe.

De pensioenrichtleeftijd wordt verhoogd. Die staat nu nog op 67 jaar maar wordt per 01-01-2018 verhoogd naar 68 jaar. Niet iedere werknemer wil/kan doorwerken tot die pensioenrichtleeftijd. Daarom wordt steeds vaker onderzocht welke mogelijkheden het pensioenreglement biedt om hierop in te spelen. Een voorbeeld uit de praktijk. Bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn is “vervroeging” van de pensioeningangsdatum enorm toegenomen. Van 1 % naar 30% van de gevallen! Zie hier een mooi voorbeeld van Advanced Retirement Management:

Tabel 1: Feitelijk gebruik beschikbare keuzemogelijkheden

Ingangs- jaar OP	Vervroeg- en OP	Uitstellen OP	Deeltijd- pensioen	Hoog- laagcon- structie
2009	1,7	0,0	0,0	10,4
2010	5,0	0,3	0,2	11,2
2011	6,5	0,2	0,5	9,9
2012	12,4	0,3	2,2	12,9
2013	16,5	0,5	3,5	16,9
2014	36,1	0,5	4,8	35,7
2015	30,3	0,4	4,2	35,1

OP = Ouderdomspensioen. Cijfers zijn percentages.

Flexibele elementen in pensioenregeling

De volgende elementen worden vaak ingezet t.b.v. flexibele uitstroom van medewerkers:

- Vervroegen van de ingangsdatum;
- Uitrusten van het partnerpensioen t.b.v. een hoger en/of eerder ouderdomspensioen;
- Hoog-laagconstructie om de periode tot de AOW-gerechtigde leeftijd te overbruggen;
- Deeltijdpensioen.

Tip voor de OR:

- Vraag na welke flexibele elementen in het bedrijfspensioen zijn opgenomen en hoe die worden ingezet t.b.v. Advanced Retirement Management.

Verschillende pensioen ingangsdata

Flexibele pensionering is ook nodig omdat je met steeds meer verschillende “ingangsdata” te maken krijgt, zoals:

- Op het 65^e jaar: in veel gevallen heeft pensioen dat is gebouwd is voor 2014 de pensioenleeftijd van 65 jaar gehouden. Die uitkering gaat dan in.
- Op het 65^e jaar en 9 maanden: op die leeftijd (2017) gaat de AOW in;
- Op het 67^e jaar: dan gaat het pensioen in dat is opgebouwd tussen 2014 en 2018.

Tip voor de OR:

- Vraag na hoe de verschillende pensioenleeftijden in het bedrijfspensioen zijn verwerkt. Dat verschilt nl. per geval en per pensioenuitvoerder.

Pensioenplanning?

In de praktijk hebben wij bij veel werkgevers werknemersgesprekken gevoerd. Zo’n gesprek geeft de werknemer inzicht in de (on)mogelijkheden om eerder te stoppen met pensioen. Vaak blijkt dat die mogelijkheden groter zijn dan gedacht. Dan is eerdere pensionering of deeltijdpensioen een welkome oplossing voor werknemer en werkgever.

Tip voor de OR:

- Vraag na of pensioengesprekken ingezet worden om werknemers te helpen bij bepalen van de leeftijd waarop gestopt kan worden met werken.

Slim aankopen pensioenuitkering in 2017 voor de OR

De werknemer die bij pensionering zijn pensioenkapitaal moet omzetten in een pensioenuitkering wordt geconfronteerd met een laag pensioen. Dat komt door de lage marktrente en hoge levensverwachting. Er zijn mogelijkheden om hier in 2017 slimmer mee om te gaan.

Lage pensioenuitkering

In veel beschikbare premiereregelingen is verondersteld dat op de pensioendatum de marktrente 4,00 of 3,00 % bedraagt. Maar zo “hoog” is de marktrente bij lange na niet. Dat leidt tot veel lagere pensioenuitkeringen dan verwacht. Uit onderstaand gestileerd voorbeeld blijkt wel dat de lage marktrente tot pensioenproblemen leidt.

Leeftijd 67 jaar	Marktrente 4 %	Actuele marktrente
Pensioenkapitaal	€ 100.000	€ 100.000
Pensioenuitkering	€ 7.000	€ 4.000

Tip voor de OR:

- Is er een beschikbare premiereregeling van toepassing? Vraag dan na welke marktrente daarin wordt verondersteld. Er zijn mogelijkheden om dit te verbeteren!

Slim aankopen pensioenuitkering

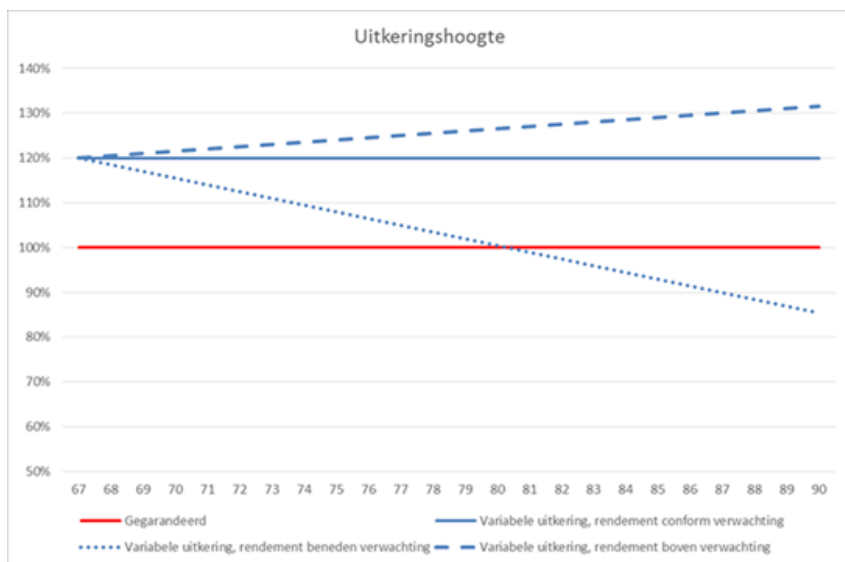
De belastingdienst biedt 2 opties waarmee je kunt “inspelen” op de lage marktrente. Die opties zijn hierna samengevat.

Optie 1: uitstel omzetting pensioenkapitaal in pensioenuitkering.

Het pensioenkapitaal hoeft op pensioendatum niet direct omgezet te worden in een pensioenuitkering. In de hoop dat de rente stijgt mag de omzetting (aankoop van een pensioenuitkering) worden uitgesteld. Daarvoor heeft de werknemer 6 maanden de tijd. Kwam het pensioenkapitaal al in 2016 tot uitkering? Dan is langer uitstel toegestaan, nl. tot 01-07-2017.

Optie 2: Wet verbeterde premiereregeling

Standaard wordt er een vaste gegarandeerde pensioenuitkering aangekocht waarvan de hoogte wordt bepaald door “vastklikken” op de marktrente. Nieuw is dat i.p.v. vastklikken een deel van het pensioenkapitaal niet wordt vastgeklikt maar “doorbelegd”. Dat leidt tot een hogere uitkering. Maar die is wel variabel (afhankelijk van de marktrente) en dus niet gegarandeerd. Er zijn diverse mogelijkheden. Zie hier voor een gestileerd voorbeeld:

Tips voor de OR:

- Vraag na óf en hóe pensionerende collega’s over deze opties worden geïnformeerd;
- Vraag na wanneer de pensioenregeling uitgebreid wordt met optie 2. Want als je daar t.z.t. gebruik van zou willen maken, dan moet de belegging van het pensioenkapitaal daar wel op worden afgestemd.